

RÄTTAREN PÅ RAMSNÄS

EMIL AUGUST LIND

OCH HANS NÄRMASTE

FAKTASAMMANSTÄLLNING

Alf Gunnarson

MMXXIII

INNEHÅLL

FÖRORD

KARTOR: RAMSNÄS MED OMNEJD

ETT FAMILJEFOTO

EN FÄLTJÄGAREFAMILJ I GILLBERGA SOCKEN

UR NYA WERMLANDSTIDNINGEN ÅR 2020

EMIL AUGUSTS FF & FM OCH FFF & FFM

PETTER BRYNGELSSON- LIND AVLED ÅR 1857

SAMMANFATTNING: FAMILJEN BRYNGELSSON

EMIL AUGUST LINDS DRÄNGSVÄNG

EMIL A. LIND ANSTÄLLD VID LAXÅ BRUK

1877: STATARDRÄNG PÅ RAMSNÄS

EMIL AUGUST LIND ÅR 1883: HÄR ÄR JAG. HÄR STANNAR JAG!

EMIL AUGUST OCH SELMA LIND ÅR 1921: FARVÄL RAMSNÄS
FAMILJEN LIND I VIBY SOCKEN

FAMILJEFOTON

SÖNER OCH DÖTTRAR

KARL FRITIOF (FÖDD 1877)

AMELIA INGEORG (FÖDD 1885)

JOHAN HUGO (FÖDD 1887)

HANNA ALEXIA (FÖDD 1889)

GERDA NAEMI (FÖDD 1892)

AGNES MARIA (FÖDD 1892)

SIGNE MATILDA (FÖDD 1894)

GUSTAF ADOLF (FÖDD 1895)

ELSA ELEONORA (FÖDD 1897)

NILS OLOF (FÖDD 1899)

SVEN ALRIK (FÖDD 1902)

SIGNE GÖREL MARGARETA (FÖDD 1920)

MAJ VERA SIGNE (FÖDD 1923)

KARL VILLY (WILLIE) ANTON ERIKSSON (FÖDD 1937)

SLUTORD

FÖRORD

17	~~Stad. Emil August Lind~~ fig. ~~Brita Caisa Jonsdotter~~	50	53 1/2	Gillberga	1877	v.	Ramsnäs	29	39	
18	~~Brita Caisa Jonsdotter~~ S. Carl Frithiof	48	10	Hovaboda Finnerödja	1845	v.	"	81	40	65 1891/91
19	Nattaren Emil August Lindh	77	16 1/8	Bodarne		v.	"	"	41	
20	h. Selma Karlsdotter	59	3 1/2	Gillberga		v.	öfverån			
21	hans fru öfver åftr Karl Fritiof	77	14	Hova		v.	öfverån			

Den här bilden, ur Finnerödja församlings husförhörsbok, ger oss rätt mycket information om Emil August Lind (här stavad Lindh). Vi ser att han kom från Ramundeboda socken på senhösten 1877 och fick anställning som statardräng på Ramsnäs egendom i Finnerödja socken (rad 17). På raden under finns hans maka, sedan år 1875, Brita Caisa Jonsdotter, född i Eds socken i Värmland år 1845. Däremellan har kyrkoherde Sylvén klämt in en piga, Matilda Karlsdotter, född 1845. Till saken hör att denna Matilda Karlsdotter är äldre syster till Selma Karlsdotter, som återfinns på rad 20, som Emil Augusts nya maka, sedan Brita Caisa Jonsdotter avlidit. Vi ser även att Emil August Lind befordrats till rättare (omkring år 1880). Unge Carl Frithiof, född 1877 i Bodarne socken, Emil Augusts och Brita Caisas son, har inte fått någon egen rad. Hans namn stavas Karl Fritiof, där han står efter sin nya mamma, Selma Karlsdotter, född 1859, i Hova socken.

Den här berättelsen handlar om Emil August Linds livsresa från Gillberga i Värmland till Ramsnäs i Västergötland och, efter fullgjort värv, vidare till Viby i Närke. Han föddes år 1850 och avled år 1940. Berättelsen börjar således i Gillberga socken i Värmland, i en fattig fältjägares stora familj, där Emil August är yngst. Där handlade det om att överleva och Emil August klarade det och jag har en känsla av att han snart nog bröt sig ut ur tillvaron i nöd och umbäranden till ett liv i olika grader av välstånd. Nu är det månadskifte oktober- november och vi får se om min teori stämmer. Jag tror det eller rättare sagt: jag vet, eftersom jag gluttat lite i facit. Apropå rättare (sagt): rättare är en äldre titel för en förman vid ett större jordbruk.

Underlag hämtas från Riksarkivet (främst kyrkböcker) och Lantmäteriets historiska kartor. Förekommande familjefoton kommer från Per- Olof Larsson i Dala Järna. Han är Emil Augusts dotter- dotter- son. Hans mor är Signe Görel Margareta. Hennes mor är Signe Matilda. Hennes föräldrar är Emil August Lind och Selma Karlsdotter. Den här sammanställningen innehåller fler klipp (bilder) än vanligt från kyrkböckerna, detta i syfte att tydliggöra fakta och sammanhang.

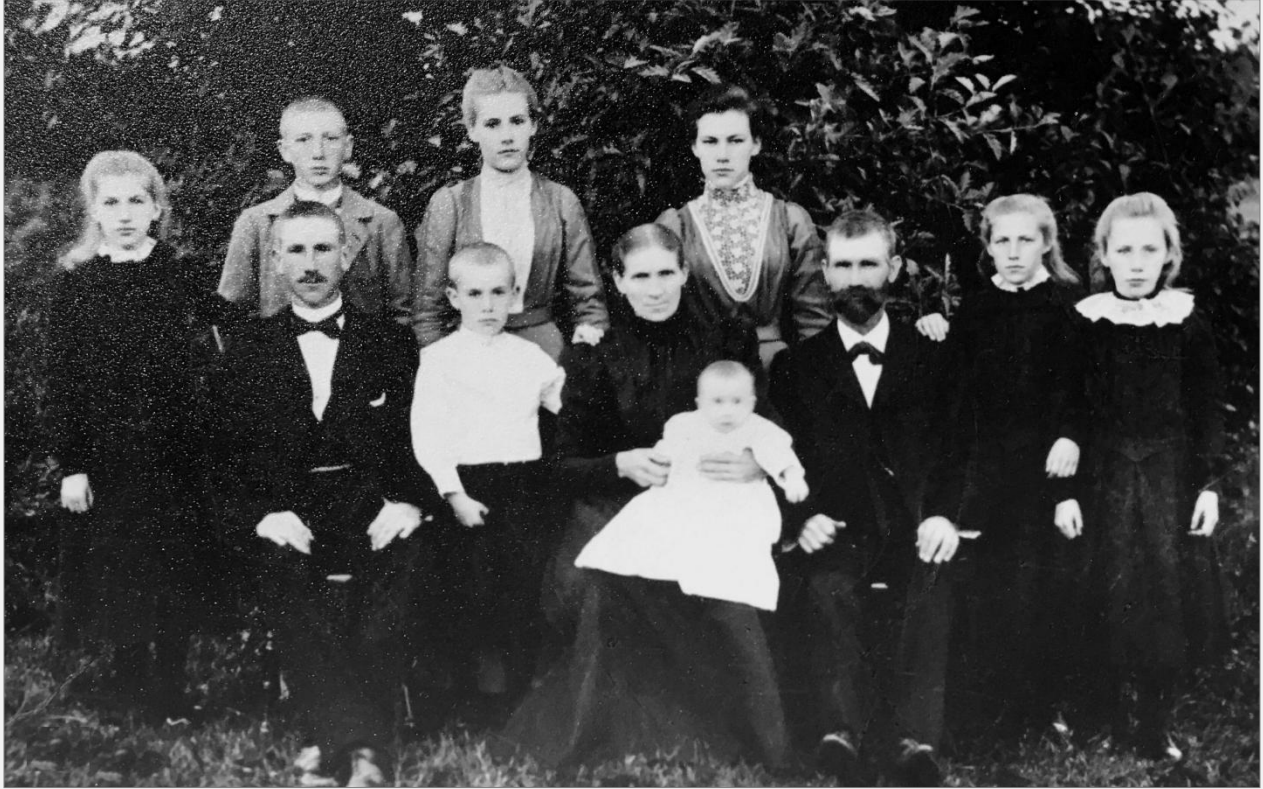
RAMSNÄS MED OMNEJD

Häradsekonomska kartor från omkring 1880. Uppe: Barrud med omnejd. Nere: Åboholm med omnejd.

ETT FAMILJEFOTO

Familjen Lind på Ramsnäs egendom i Finnerödja socken.

På den här bilden ser vi Emil August Lind och Selma Karlsdotter samt nio av deras barn. Sist i denna berättelse ska jag visa bilden igen och med hjälp av Per- Olof Larsson, barnbarnsbarn till Emil och Selma, försöka säga vem som är vem.

Här och nu är det lätt att peka ut mor och far samt äldste sonen i familjen. De övriga återkommer jag till om fyrtio sidor eller så.

EN FÄLTJÄGAREFAMILJ I GILLBERGA SOCKEN

Gillberga (i nuvarande Säfle kommun). Häradssekonomisk karta från omkring 1880- 90.

Emil August Lind föddes år 1850 i Närbyn, Gillberga socken i Värmland. Hans far var den pensionerade fältjägaren Petter Bryngelsson- Lind (född i Kila socken 1804) och hans mor Maja Lisa Olsdotter (född i Ånimskog socken 1813).

Det fanns två Fältjägerregementen i Sverige sedan slutet av 1700- talet, ett i Jämtland och ett i Värmland. Deras uppgift var främst att spana. Man skulle helt enkelt hålla utkik västerut och kolla vad Normännen hade för sig. Kanske var dessa regementen Sveriges, genom tiderna, mest onödiga. (En okunnigs gissning).

Familjen Bryngelsson- Lind i Hällesmyra år 1840. Infälld bild: Värmländsk fältjägare.

Som fältjägare hade Petter Bryngelsson- Lind inte något soldattorp. Han bodde inhyst i Närbyn med omnejd såväl under sin soldattid som senare. Han hade hustru sedan år 1829 och barn sedan år 1830. Hustrun, Lisa Håkansdotter, var född i Gillberga socken 1805. Deras barn: Anna (född 1830), Gunilla (född 1833), Anders (född 1836) och Gustaf (född 1840).

"Bor i en jordkula på patron Schagers ägor. Tiggare", kan man läsa i kyrkboken. Läste jag rätt? Jag läste en gång till: ja, det står så.

Petters och Lisas son, tvååriga Gustaf, avled i december månad år 1842 och i mars 1843 avled makan/ modern Lisa i en ålder av trettiosju (37) år.

Vi stannar kvar i Närbyn, Gillberga socken och skriver år 1855.

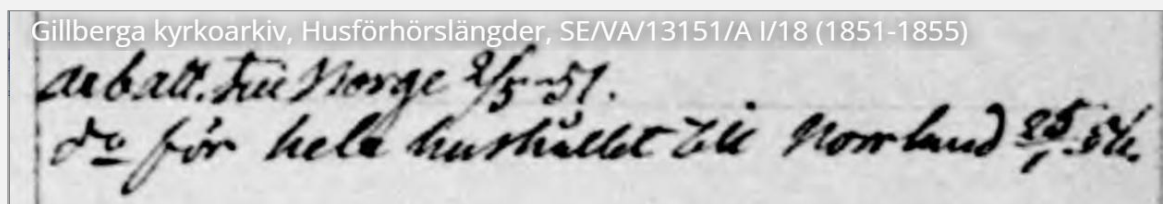
FAMILJEN BRYNGELSSON - LIND, I NÄRBYN, HÄLLESMYRA, ÅR 1855

Namn	Född år	Födelseort / Socken	Information
Petter Bryngelsson Lind	1804	OKila	F. d. fältjägare
Maja Lisa Olsdotter	1813	Ånimskog	Maka sedan december 1847
Anna	1830	Gillberga	Hans dotter i förra äktenskapet
Anders	1836	Gillberga	Hans son i förra äktenskapet
Carolina	1839	Gillberga	Hennes egna dotter
Anders Gustaf	1845	Gillberga	Hennes egne son
Alfred	1847	Gillberga	Hennes egne son
Emil August	1850	Gillberga	Bådas son
Fredrik Wilhelm	1855	Gillberga	Han avled efter tre månader
Karl Johan	1855	Gillberga	Han avled efter två veckor

Kanske någon undrar vart Annas och Anders syster, Gunilla, tog vägen. Svar: Hon flyttade till Elfvik, i samma socken, år 1843, där de barnlösa backstugusittarna, Olof Håkansson (52) och Britta Olsdotter (46), tog hand om henne.

När sonen Alfred föddes i juni 1847 står Maja Lisa Olsdotter angiven som piga hos Petter Bryngelsson. Petter och hon gifte sig senare (28 december) det året.

Fältjägare Bryngelsson Linds bostadsförhållanden var, som vi sett, minst sagt enkla och man kan förmoda att deras mathållning var präglad av knapphet (och knappt det). "Tiggare" skrev prästen i kyrkboken. Familjen flyttade runt i närområdet under 1830-talet och bodde bland annat i Blixbol och Väsby, även där med status "inhyst".

I husförhörsboken 1851- 55 står det att Petter Bryngelsson Lind dragit iväg till Norge år 1851. Jag tolkar texten ovan som att de övriga i familjen bodde kvar i Närbyn och att hela familjen flyttade till Norrland i januari 1856. Så står det skrivet och då var det väl så. Hur det nu var!

År 1856 är huvudpersonen i denna berättelse sex år. Han heter Emil August Lind och han har ett långt liv framför sig.

UR NYA WERMLANDSTIDNINGEN ÅR 2020

God morgon.

nwt.se/godmorgon

Påskaftonen passerade utan en enda påskkärring. Påskdagen likaså, en rytande vänavrik gjorde isoleringen än mer markant. Promenad var inte att tänka på. Hatten skulle blåsa av. Annandagen sa vi: Nogi Vi gör en utflykt, om så in i de djupaste skogarna. Där det skulle vara lätt hålla de rätta avstånden.

Det blev ett allmänt upprop och ett beslut om Hällemyrrens Jordkula i skogen runt Kålsäter.

Vi, det blev åtta lätt rastlösa indlivider, varav många (de flesta) är lätt veterana. Och vi fyra gånger två må icke tränga ihop oss en bil eller buss. Det blev fyra bilar, som i karavan, letade sig upp mot Värmlands Nysäter och Hällemyrren, Gillberga.

Där, vid Hällemyrren väntade en kilometer fin skogspromenad. Den gick över breda diken och små bäckar. Den gick över kullriga stenar och gröna mossar. Vi fick runda nedfallna tallar och sumptiga vattenhål.

Gillberga Hembygdsföreningen har gjort vandringsstigen njutbar med spångar över det

Plats för tio! Men så ser den ut, Hällemyrrens Jordkula.

FOTO: INGRID RINGHOLM

blötaste. Pilar leder dig rätt, kan vara bra att veta. Björn har rapporterat i området. En björn så här års kräver varlighet.

Men vi är inte ensamma på den snitslade stigen. Vi möter återvändande familjer. Vi hälsar artigt på unga, något äldre och flera glada hundar. Vi utbyter artigheter på rätt avstånd. "Vårt ett besök" får vi dock reda på.

Jordkulan uppenbarar sig i en glänta. Här bodde "engvakten" Anders Jansson 1818 med hustrun Maria. Jonas Stenman kom därefter. 1836 kommer "avsk. Fältj." Petter Bryngelsson Lind till Hällemyrren. De får flera barn. Som mest bodde tio personer i den lilla stugan. Stenväggarnas höjd är 120 centimeter och golvytan knappt åtta kvadratmeter, 1886 flyttade Hällemyrrens

sista Innevånare, mor Maja Lisa och stugan blev ett med naturen.

Men Gillberga Hembygdsförening ville annorlunda och började restaurera byggnaden under 1980-talet. Nu väntar stugan med sitt mjuka, frodiga torvtak på besökare. Och vänta fick vi göra. Det var många och flera som ville göra Hällemyrren denna dag. En åt gången gällde vid väst, fler fick inte plats. Lite bänkar och medhavt kaffe passade gott medan vi kände av historiens vingslag.

"Mer folk här än i Töcksfors shoppingcenter", löd en kommentar. "Köbricia" tyckte någon annan. Så småningom hukade jag mig in i kojan. Tio personer? Jag, EN fick inte plats.

Men förr, vid den sanka Hällemyrren anlades ett antal Jordkular, backstugor och torp under 1800-talet. Ett brett dike rakt genom myren vittnar om den möda som låg bakom uppodlingen.

De flesta boningar försvann efter några generationer. Men denna finns kvar och vittnar om andra tider. Nyttigt, tyckte vi, som tar så mycket för givet.

"Stäng dörren" lyder en uppmaning. Kanske bäst så, för tänk om en björnfamilj tar över kulan.

En god helg i hus och egen koja önskar jag jag oss:

Staffan Ander

chefredaktör'n
Box 28, 651 02 Karlstad
staffan.ander@nwt.se

FAKTAUNDERLAG

När jag googlade på "Fältjägare Petter Bryngelsson- Lind" fick jag ögonen på den här notisen:

 NWT
<https://www.nwt.se/2020/04/18/trangbott-i-jordkulan-7e76f>
NWT - Trångbott i jordkulan
Webb 18 apr. 2020 · Jordkulan uppenbarar sig i en glänta. Här bodde "engvakten" Anders Jansson 1818 med hustrun Maria. Jonas Stenman kom därefter. 1836 kommer "avsk. ...

Artikeln var låst, så jag ringde till NWT, fick kontakt med Staffan Ander, förklarade mitt ärende och bemöttes med välvilja och gott humör. Chefredaktören mindes händelsen för tre och ett halvt år sedan och han skulle be en medarbetare att plocka fram tidningen ur deras arkiv och skicka den per e- post. Så skedde och här är den.

Som författare till den här berättelsen ser jag texten och bilden som mycket värdefulla inslag. Det är häftigt att se platsen och den renoverade koja, där familjen Bryngelsson-Lind huserade vid mitten av förrförra seklet. Emil August Lind var yngst i familjen (frånsett tvillingar, födda 1855 och avlidna strax efter födseln). Han föddes där och kojans var hans hem fram till sex års ålder, då familjen lämnade Gillberga socken. Möjligen kom några familjemedlemmar åter till Hällesmyren.

STAFFAN ANDERS TEXT, MERA LÄTTLÄST

Påskaftonen passerade utan en enda påskkärring. Påskdagen likaså, en rytande Vänervik gjorde isoleringen än mer markant. Promenad var inte att tänka på. Hatten skulle blåsa av. Annandagen sa vi: Nog! Vi gör en utflykt, om så in i de djupaste skogarna. Där det skulle vara lätt hålla de rätta avstånden. Det blev ett allmänt upprop och ett beslut om Hällemysrens jordkula i skogen runt Kålsäter. Vi, det blev åtta lätt rastlösa individer, varav många (de flesta) är lätt veterana.

Och vi fyra gånger två må icke tränga ihop oss en bil eller buss. Det blev fyra bilar, som i karavan, letade sig upp mot Värmlands Nysäter och Hällemysren, Gillberga. Där, vid Hällemysren väntade en kilometer fin skogspromenad. Den gick över breda diken och små bäckar. Den gick över kullriga stenar och gröna mossar. Vi fick runda nedfallna tallar och sumpiga vattenhål. Gillberga Hembygdsföreningen har gjort vandringsstigen njutbar med spångar över det blötaste. Pilar leder dig rätt, kan vara bra att veta. Björn har rapporterats i området. En björn så här års kräver varlighet. Vi är inte ensamma på den snitslade stigen. Vi möter återvändande familjer. Vi hälsar artigt på unga, något äldre och flera glada hundar. Vi utbyter artigheter på rätt avstånd. "Värt ett besök" får vi dock reda på.

Jordkulan uppenbarar sig i en glänta. Här bodde "engvakten" Anders Jansson 1818 med hustrun Maria. Jonas Stenman kom därefter. 1836 kommer "avsk. Fältj." Petter Bryngelsson Lind till Hällemysren. De får flera barn. Som mest bodde tio personer i den lilla stugan. Stenväggarnas höjd är 120 centimeter och golvytan knappt åtta kvadratmeter, 1886 flyttade Hällemysrens sista innevärdare, mor Maja Lisa och stugan blev ett med naturen. Men Gillberga Hembygdsförening ville annorlunda och började restaurera byggnaden under 1980-talet. Nu väntar stugan med sitt mjuka, frodiga torvtak på besökare. Och vänta fick vi göra. Det var många och flera som ville göra Hällemysren denna dag. En åt gången gällde vid visit, fler fick inte plats. Lite bänkar och medhavt kaffe passade gott medan vi kände av historiens vingslag. "Mer folk här än i Töcksfors shoppingcenter", löd en kommentar. "Köbricka" tyckte någon annan. Så småningom hukade jag mig in i kojan. Tio personer!? Jag, EN fick inte plats.

Men förr, vid den sankta Hällemysren anlades ett antal jordkular, backstugor och torp under 1800-talet. Ett brett dike rakt genom myren vittnar om den möda som låg bakom uppodlingen. De flesta boningarförsvann efter några generationer. Men denna finns kvar och vittnar om andra tider. Nyttigt, tyckte vi, som tar så mycket för givet. "Stäng dörren" lyder en uppmaning. Kanske bäst så, för tänk om en björnfamilj tar över kulan. En god helg i hus och egen koja önskar jag oss: Chefredaktör´n.

Bildtext: Plats för tio! Nej! Men så ser den ut, Hällemysrens jordkula. Foto: Ingrid Ringholm. Byline: Staffan Ander.

Foto från Säffle kommuns informationsblad.

Hällemymren

En värmländsk bostad för över 100 år sedan
Eine värmländische Wohnung vor über 100 Jahre
A homestead in Värmland for more than 100 years ago

År 1982 återfanns platsen för Hällemymrens jordkula. Gillberga Hembygdsförening väckte tanken på att återställa detta unika boendet. Sagt och gjort renoveringen påbörjades år 1983 och det skulle ta tre somrar för att återställa det.

Hur byggnaden egentligen såg ut visste man inte bara att stenväggarnas höjd var cirka 12 meter i höjd. I ett församlingsmötesprotokoll från 1850-talet fann de anteckningar skrivit om en annan jordkula i närheten. Dåvarande prosten P. Berlin hade gett "timmer till trenne stocklag ovan jord, jämte bräder därtill". Detta utgick man ifrån när man återställde jordkulan. Resultatet av detta kan du nu se när du gör ett besök. Hällemymren är en myr som en gång varit uppodlad. Ett brett dike rakt igenom myren vittnar om den möda som låg bakom uppodlingen.

Den första bebyggaren på Hällemymren var enligt husförhörslängden dokument "Engvakten" Anders Jansson född 1794. I dokument från år 1818 står han skriven på Hällemymren tillsammans med sin hustru Maria Eriksdotter född år 1778. Den stora skillnaden i ålder är anmärkningsvärd men inte ovanlig på den tiden. De gifte sig samtidigt som de flyttade till Hällemymren, samma år födde Maria en son Johannes, tyvärr dog han i slutet av samma år. I husförhörslängdens dokument står det att han "dog av kikhosta". Mellan åren 1821-1830 bodde Jonas Stenman och hans fru på Hällemymren. Några barn finns inte noterade.

År 1836 kom "Avsk.fältj" Petter Bryngelsson Lind till Hällemymren. Han var född 1804 och son till soldaten vid Ströms Säteri i Kila socken. När han flyttade till Sverige var han gift med Lisa Håkansdotter född år 1805 i Gillberga och de fick tre barn. År 1843 insjuknade Lisa och avled samma år. Petter blir ensam med barnen med allt vad det innebär. Han levde som änking i tre år innan han gifte om sig Maja Lisa Olsdotter född år 1813 i Animskog. Det var hårda tider och Petter tvungen att tigga för att få mat till sin familj. Så småningom fick Petter jobb på "Gefvle Dala Jernväg". Han dog den 21 mars 1857.

En av sönerna, Emil, flyttade senare till Finnerödja där han arrenderade en större egendom. Hans mor Maja Lisa bodde kvar på Hällemymren fram till omkring år 1886. Hon flyttade så småningom till Finnerödja för att återförenas med sin son. Som ni förstår är det inte längre än 127 år tillbaka sedan någon faktiskt bodde i jordkulan Hällemymren. Den skulle ha fallit i glömska om inte Gillberga Hembygdsförening hade hittat den och beslutat att återställa den för kommande generationer.

Hällemymren är den enda restaurerade jordkula i Värmland och unik i sitt slag. Den är väl värd ett besök. En fin liten stig tar dig till gläntan i skogen där jordkulan med sitt torvtak är mjukt inbäddad i grönskan. Du kommer säkert att inse tidens förändring och känna historiens vingslag. I denna jordkula levde och bodde som mest 10 personer samtidigt, på en golvyta på knappa 8 kvadratmeter.

Välkommen till Hällemymren!

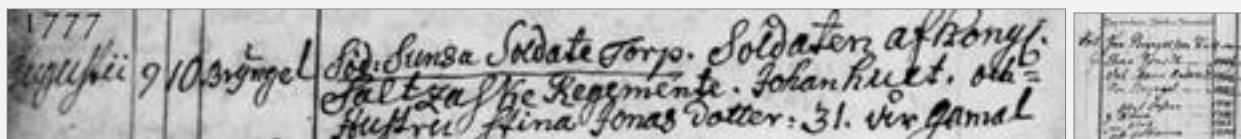
Så skriver Säffle kommun om sevärdheten i en digital broschyr.

EMIL AUGUSTS FF & FM OCH FFF & FFM

Petter Bryngelsson- Lind var, som vi vet (i alla fall i sina yngre år) fältjägare vid Värmlands fältjägareregemente. Petters far var soldat i Kila socken och hans farfar soldat i By socken.

121	Böfelle		LIT	Väder	Östfält	Införing		1805		1806		1807		1808		1809		Mittföring	Orten	Orten
	år	Orten				år	Orten	Rättig.	Skick	Rättig.	Skick	Rättig.	Skick	Rättig.	Skick	Rättig.	Skick			
Såltz Schommer																				
Petter Bryngelsson Ström 1777																				
By Annika Persdotter 1779																				
P. Peter 1777																				

Petter (Peter), son till soldaten Bryngel Jansson Ström (född 1777) och Annika Persdotter (född 1779).

T v: Bryngel Janssons föräldrar, soldaten Johan Hult och Stina Jonasdotter. T h: Familjen i Södra Sunstad.

Här finnes det möjligheter till fördjupningar, men vi får komma ihåg att detta handlar om den person som så småningom ska bli gårdsrättare på Ramsnäs, så vi lämnar soldaterna i Kila och By socknar och återvänder till Gillberga.

PETTER BRYNGELSSON- LIND AVLED 1857

Förre fältjägaren vid Värmlands fältjägareregemente, Petter Bryngelsson- Lind, fick anställning hos Gävle- Dala Järnväg (GDJ) och det blev hans död. Det låter drastiskt men är, icke desto mindre, ett faktum. Järnvägen byggdes åren 1855 - 1859 och man kan dra slutsatsen att Petter anställdes i januari 1856, eftersom prästen har skrivit i Kyrkboken att hela hushållet flyttat till Norrland (sidan 7). Gävle och Gästrikland ligger förvisso i Norrland och kanske var det familjens avsikt att flytta till Gästrikland men så skedde inte.

År 1857
A-121.92 Närke (1866) inh. Petter Bryngelsson Lind, Närke, församling Torsåker, sidan 52. 9. 1857

År 1857 befann sig Petter Bryngelsson- Lind i Torsåker i Gästrikland och det hände en arbetsplatsolycka. Det finns inga detaljer om händelsen utom noteringen i Gillberga församlings kyrkbok, att Petter Bryngelsson- Lind avled 21 mars 1857, i sitt 53: e levnadsår och begravdes i T(h)orsåker den 27 mars.

Torsåker i Gästrikland. Infälld bild: Kyrkan och kyrkogården Generalstabskarta från sekelskiftet 1800/ 1900).

En bild från SJ Järnvägmuseum: Gävle- Dala Järnväg, vid Storvik (o. år 1890).

SAMMANFATTNING: FAMILJEN BRYNGELSSON- LIND

Fältjägare Petter Bryngelsson- Lind gifte sig med pigan Lisa Håkansson från Mølnerud i Gillberga socken år 1829. År 1836 flyttade man (fyra) personer från Blixbol till Hällesmyren, Närbyn i Gillberga socken.

Aug. 9. 10. Fältjägaren Petter L. d. fr. Blixbol och
Pigan Lisa Håkansson - fr. Mølnerud af Gillberga

År 1829

Giftna på sensommaren 1829.

FAMILJEN BRYNGELSSON- LIND I HÄLLESMYREN 1835

Gillberga kyrkoarkiv, Husförhörslängder, SE/VA/13151/A/1/13 (1831-1835)

Juhys. Fältjäg. Petter Bryngelsson	Lind	04	Killa	YY Y	1827
H. Lisa Håkansson		05	G.	YY I	1824
A. Anna		10	G.		
A. Gunilda		11	G.		
J. August		18	35	G.	1825/11/35

Peters och Lisas son August (3 månader ung) hade avlidit hösten före flytten.

Lisa Håkanssons föräldrar: Soldaten Håkan Högman (född 1768) och make Gundla Samueldotter (född 1763).

(Framtida) häradsökonomisk karta från omkring 1890. Närbyn, i centrum av bilden.

<p>Maja Lisa Olsdotter (1747-47) fr. 554 väjde 1827 Blixbol 343 köpförhörslängd 1827</p>	<p>Kan något sännas till nästare inl. utsk. till 17/6 46. a 111 49</p>
--	--

T v: Petter Bryngelsson- Lind, gift med Maja Lisa Olsdotter 1847. T h: Dottern Annas (16) betyg 1846.

FAMILJEN BRYNGELSSON- LIND I HÄLLESMYREN 1845

Person	Ålder	Sex	Övrigt
Hällesmyren			
Petter Bryngelsson Lind	29	hela	1816
M. Lisa Håkanson	25	göya	1820
D. Anna	30	ibm	1815
D. Gunilla	33	ibm	1812
S. Anders	26	ibm	1819
S. Gustaf	20	ibm	1825

Petter Bryngelsson- Lind är nu avskedad fältjägare. Han är ensam med tre barn i åldern 15- 9 år.
Lille Gustaf (född 1840) fick bara leva i drygt två år.

FAMILJEN BRYNGELSSON- LIND I HÄLLESMYREN 1855

Person	Ålder	Sex	Övrigt
Hällesmyren			
Petter Bryngelsson Lind	39	hela	1816
M. Lisa Håkanson	35	göya	1820
D. Anna	40	ibm	1815
D. Gunilla	43	ibm	1812
S. Anders	36	ibm	1819
S. Gustaf	30	ibm	1825
S. Emil August	5	ibm	1850

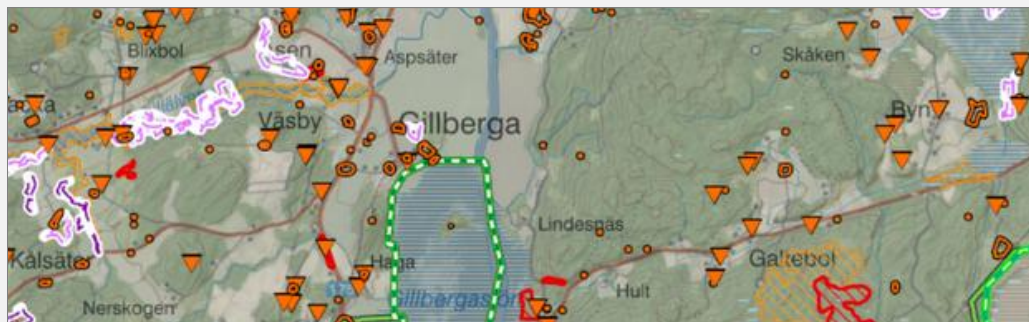
Dottern Anna har flyttat (till Aspsäter). Emil August är fem år och yngst i familjen, efter att tvillingarna avlidit.

FAMILJEN BRYNGELSSON- LIND I HÄLLESMYREN 1865

Person	Ålder	Sex	Övrigt
Hällesmyren			
M. Lisa Olsdotter	52	göya	1813
S. Emil August	15	ibm	1850

De äldre barnen har lämnat hemmet. Femtonårige Emil August är på väg ut i livet och livet för honom är några år som bonddräng här och var i Gillberga socken eller annan socken i grannskapet.

År 1865 är således familjen Bryngelsson- Lind reducerad till två personer, änkan Maja Lisa Olsdotter (52) och yngste (överlevande) sonen Emil August (15). Flera av barnen lämnade hemmet i unga år, för att bli omhändertagna och (tyvärr) kanske utnyttjade av främmande folk i socknen. Sålunda flyttade dottern Gunilla (10) år 1843 och bytte därefter adress minst en gång per år. Samma villkor gällde för sonen Anders (10), som flyttades ut på socknen år 1846. Sönerna Anders Gustaf (12) och Alfred (10) drabbades år 1857 av samma öde.

Kulturlämningar runt Gillbergasjön (Skogsstyrelsens karta).

EMIL AUGUST LINDS DRÄNGSVÄNG

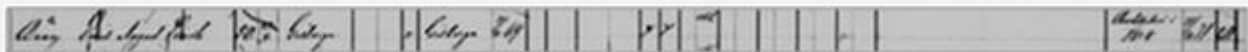
När Emil August fyllt sjuutton år var det dags för honom att börja tjäna sitt eget uppehälle. På senhösten 1867 flyttade han till Byn (ja, stället hette faktiskt så) och blev dräng där. Senare tjänade han dräng i Eds och Bro socknar.

Hos Anders Andersson och Cajsa Olsdotter i Byn, Gillberga.

Hos Nils Jansson och Ewa F. Jonsdotter i Galtebol, Gillberga. Därefter flyttade han till Eds socken i oktober 1869.

Hos Anders Andersson och Cajsa Olsdotter. Jämför Byn, Gillberga här uppe. Familjen flyttade till Eds socken 1869.

Hos Jonas Olsson och Kajsa Olsdotter i Charlottelund, Bro socken. Beväringsmöte 1871. Till Ramundeboda 1875

Laxå Jernvägsstation				
Jonas Olsson	Am	04 8/10	Borgvik	1871
Kajsa Olsdotter		07 10	Gillberga	1871
L. Christens		35 12	Eds	1875
B. Brita Kajsa		45 1/10	Eds	1875
A. Karolina		50 2/5	Eds	1875

Jonas Olsson och Kajsa Olsdotter hade en son och två döttrar. Yngsta dottern, Karolina (22) gifte sig 1872 med skräddaren Johannes Nilsson från Karlstad och den äldre system, Brita Kajsa (30) gifte sig år 1875 med drängen på gården, Emil August Lind (25). Jonas Olsson (70) avled år 1874. Emil August Lind och Brita Kajsa Jonsdotter flyttade till Ramundeboda socken år 1875.

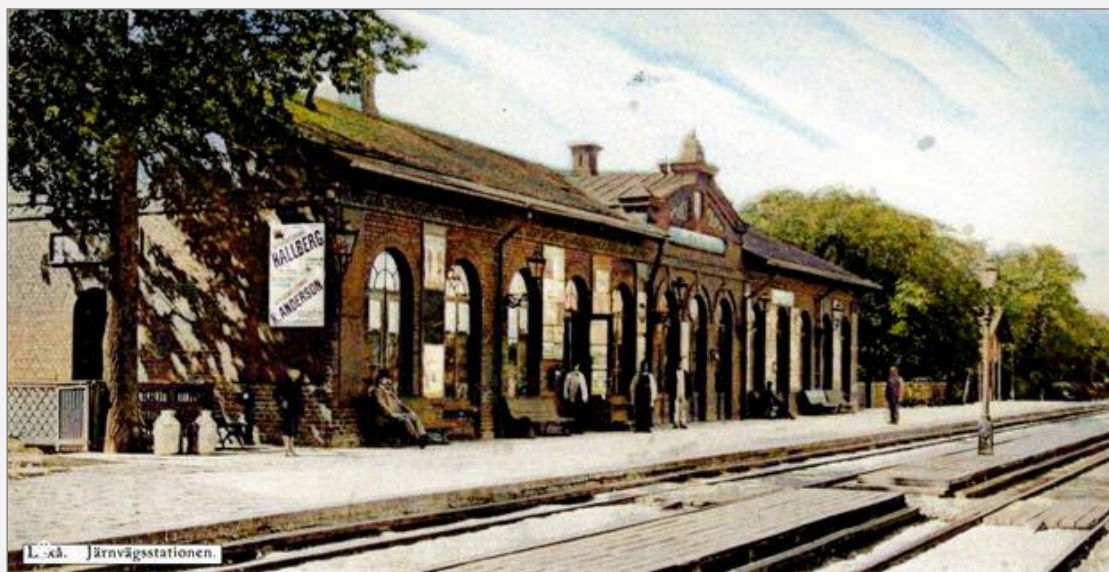
Nästa Laxå!

Häradsekonomisk karta från omkring 1890.

EMIL AUGUST LIND ANSTÄLLD I LAXÅ 1875

Laxå järnvägsstation, vid sekelskiftet 1800/ 1900 (Vykort).

Tog han tåget till Laxå, Emil August Lind? Det gjorde han nog. Nordvästra stambanan mellan (Oslo)- Charlottenberg- Laxå trafikerades sedan några år och bekvämare sätt att resa fanns inte.

På Valsverket i Laxå är det full fart. Emil August Lind kallas "Statardräng" och han är mantalsskriven på Valsverket från mitten av juni månad 1875. Hustrun Brita Kajsa kom till Laxå ett år senare och inte nog med det! Ytterligare ett år (drygt) senare kom ett barn till världen. Sonen Carl Frithiof föddes i augusti 1877.

Om Emil August Lind hade envisats med att åka tåg redan från (Värmlands) Bro, hade han fått vänta till den första december 1879. Då öppnades det stiliga stationshuset i rött tegel och var i bruk under nittio år, innan det blev avfallsstation med gröna soptunnor. Sic transit gloria mundi! (Så förgås världens härlighet).

Laxå Bruk vid sekelskiftet 1800/ 1900 (Bild från Tekniska museet).

1877: STATARDRÄNG PÅ RAMSNÄS

T v: Ramsnäs, 1930- talet. Örebro läns museum (Eric v. Rosen). T h: Karta från 1877- 82.

Han kom som ett yrväder en aprilafon och hade ett höganäskrus i en svängrem om halsen. Skämtar jag? Ja, jag tar mig friheten att citera August Strindberg. Men drängen Carlsson, i Hemsöborna, kom med båt och det var vår. Emil August Lind (27) kom på landsvägen. Han var gift med Brita Kajsa (32) och hade en son, Carl Frithiof (3 månader) i en vagg på vagnen.

Den här bilden såg vi redan i förordet:

17	St. Emil August Lindh	50	53/7	Gilberga	78	v. Bodarne	29	39
	hij. Matilda Karlsson	65	28/9	Hornhäll	72	v. Höghuset	31	65
18	H. Brita Carlsson	40	10	Frithiof	79	v. "	"	110
	S. Carl Frithiof	77	16/8	Bodne		v. "	"	91
19	Matzaren Emil August Lindh	50	53/7	Gilberga		v. ofvranför		
20	h. Selma Karls dotter	59	3/2	Hofof		v. pag. 2/2	1/2	
21	hans föräffter Karl Frithiof	77	16/8	Bodne		v. ofvranför		

Ur husförhørsboken. Ramsnäs: 1873- 1883.

Ramsnäs ägarförhållanden finns rätt så utförligt beskrivna i min berättelse "Ramsnäs, del två (2021)".

Adress: <https://mossebobladet.se/ramsn%C3%A4s%20tv%C3%A5.pdf>

RÄTTARE- FAMILJEN NILSSON I KROPPEFJÄLL, HOVA SOCKEN, ÅR 1866

~~Carl Gustaf Nilsson~~	~~Hova~~	~~1826 7/5~~	~~+~~	~~+~~	~~+~~	~~+~~	~~57 v. Gården~~		
~~J. Anna Lita Petroni~~	~~Fredberg~~	~~1826 22/2~~	~~+~~	~~+~~	~~+~~	~~+~~	~~56 Finneröds~~	~~51. Finneröds~~	~~1866~~
~~Augusta~~	~~Hova~~	~~1857 7/6~~							
~~Selma~~		~~1859 01~~							
~~Maria Charlotta~~		~~62 30~~							
~~Mathilda~~		~~65 20~~							
		~~70~~							

Har vi kommit fel? Nej, vi har kommit rätt. Carl Gustaf Nilsson var rättare i Kroppefjäll, Hova, fram till år 1866, då familjen flyttade till Högshult i Finnerödja socken. Två av de fyra döttrarna kommer att bosätta sig i Ramsnäs, kortare eller längre perioder.

Brita Kajsa Jon(a)sdotter (35) avled den 6 maj 1881 och Emil August Lind (32) gifte sig med Selma Karlsdotter (23), från Högshult, i Finnerödja socken, den 16 december 1882.

1. Maj 6	Maj 13	1	Hustrun Brita Kajsa Jonasdotters	35	6	27	Gift
----------	--------	---	----------------------------------	----	---	----	------

Finnerödja församlings kyrkbok. Dito här under.

Ok 22	Pättans Emil August Lind 32 1/2	32	Brudgummen gifte sig med bruden Selma Karlsdotter den 16 december 1882 i Högshult i Finnerödja socken. 1881 och gifte sig med fröken Mathilda Karlsdotter från den föregående f. P. Ramsnäs Ramsnäs den 24 oktober 1881 i Finnerödja socken.	13	1882	12/16	M. Lindberg
29	från Ramsnäs						
Ok 5	Ramsnäs Selma Karlsdotter 23 1/2	23					
	från Högshult						

RAMSNÄS ÅR 1877- 1881

Namn	Född år	Födelseort / Socken	Information
Emil August Lind	1850	Gillberga	Statardräng
Brita Kajsa Jon(a)sdotter	1845	Ed	Maka. Hon avled 6 maj 1881
Carl Frithiof	1877	Ramundeboda	Son
Mathilda Karlsdotter			Piga f. o. m. 24 oktober 1881

RAMSNÄS ÅR 1882

Emil August Lind	1850	Gillberga	Rättare
Selma Karlsdotter	1859	Hova	Maka
Carl Frithiof	1877	Ramundeboda	Son i föregående äktenskap

Ramsnäs. Gårdstunet 1930- talet (Örebro läns museum).

EMIL AUGUST LIND ÅR 1883: HÄR ÄR JAG. HÄR STANNAR JAG! *)

Dåtida nutid: Häradsekononisk karta från omkring 1880. Infälld karta: dåtida dåtid (sent 1600- tal).

RAMSNÄS 1883 - 1908

Namn	Född år	Födelseort / Socken	Information
Emil August Lind	1850	Gillberga	Rättare
Selma Karlsdotter	1859	Hova	Maka sedan 16 dec. 1882
Karl Frithiof	1877	Ramundeboda	Hans son i förra äktenskapet
Amalia Ingeborg	1885	Finnerödja	Dotter
Johan Hugo	1887	Finnerödja	Son
Hanna Alexia	1889	Finnerödja	Dotter
Gerda Naemi	1892	Finnerödja	Dotter
Agnes Maria	1892	Finnerödja	Dotter
Signe Matilda	1894	Finnerödja	Dotter
Gustaf Adolf	1895	Finnerödja	Son
Elsa Eleonora	1897	Finnerödja	Dotter. Hon avled 1898
Nils Olof	1899	Finnerödja	Son. Han avled 1902
Sven Alrik	1902	Finnerödja	Son. Han avled 1903
Maja Lisa Olsdotter	1813	Ånimskog	Barnens farmor. På Ramsnäs 1886- 1896

- Sonen Karl Frithiof (26) flyttade till sin mors hemtrakter i Eds socken, Värmland, år 1903. Han återvände till Ramsnäs 1906 och flyttade till Örebro 1907 och kom tillbaka till Ramsnäs 1908.
- Dottern Amalia Ingeborg (19) gifte sig och flyttade till Örebro år 1905, tillsammans med sin son Nils Olof Harry (född 1905)

”J´y suis, j´y reste” (här är jag, här stannar jag): ett citat som tillskrivs den franske generalen Mac Mahon under belägringen av Sevastopol under Krimkriget 1855.

RAMSNÄS 1909 – 1920

- Sonen Johan Hugo (22) flyttade till Kilsanda socken i Älvsborgs län år 1909.
- Dottern Hanna Alexia (22) flyttade till Norra Fågelås socken i Älvsborgs län år 1911 och återvände till Ramsnäs år 1913.
- Dottern Agnes Maria (22) flyttade till Torö socken i Södermanlands län år 1914.
- Dottern Gerda Naemi (23) flyttade till Björketorp i Stockholms län år 1915 och återvände till Ramsnäs 1918. Hon flyttade senare (1920) till Örebro.

EMIL AUGUST OCH SELMA LIND ÅR 1921: HÄR HAR VI VARIT. FARVÄL RAMSNÄS!

Hösten 1921 var det dags för Emil August och Selma Karlsdotter- Lind samt deras hemmavarande döttrar och söner att ge sig av från Ramsnäs. Emil August hade tillbringat fyrtiofyra (44) år på gården, varav fyra decennier som boss för basset. Efterträdarna kom från Säfsnäs i Dalarna.

Karal'd Lundberg	Gårdsrättaren	85 $\frac{20}{7}$	Säfsnäs, Kropparbo 1	19 $\frac{14}{12}$	Säfsnäs, Kropparbo 2	21 $\frac{18}{11}$
h. Elis Wilhelmina, f. Svensson		85 $\frac{13}{6}$	Örebro 2.	"	"	"
b. Elis Karol'd		20 $\frac{20}{7}$	Säfsnäs Kropparbo 2	"	"	"
d. Margit Augusta		20 $\frac{12}{10}$	L	15	"	"
s. Bror Karol'd		26 $\frac{31}{12}$	L	"	"	"

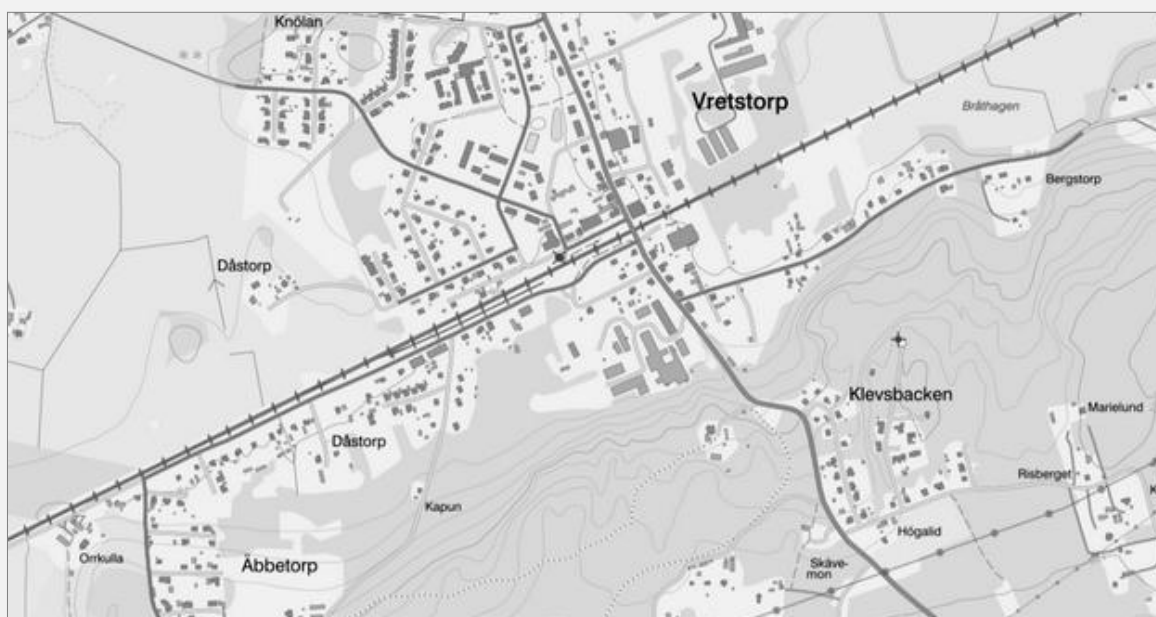
Ny Rättare på Ramsnäs i november 1921.

- Emil August Lind (71) och Selma Karlsdotter (61) samt dottern Hanna Alexia (32) och sonen Gustaf Adolf (26) flyttade till Viby socken i Örebro län.
- Dottern Signe Matilda (27) flyttade till Hova socken, tillsammans med sin dotter Signe Görel Margareta (1).
- Sonen Karl Frithiof flyttade till Skagersholm i Finnerödja socken.

Gårdsrättaren himself: Emil August Lind.

FAMILJEN LIND I VIBY SOCKEN 1921-1946

Vretstorp i Viby socken, Örebro län.

Den som åkte tåg, på den gamla goda tiden, från Laxå i Ramundeboda socken, till Vretstorp i Viby socken, kanske såg att det låg en banvaktstuga någon kilometer före Vretstorp. Den låg i Orrkulla (kartan här uppe, vänstra kanten). Strax söder om den banvaktstugan bosatte sig familjen Lind år 1921. Senare (1924) flyttade hushållet till Dåstorp (kartan, lite närmare Vretstorps station).

FAMILJEN LIND I ORRKULLA - VIBY SOCKEN - ÅR 1922

Namn	Född år	Födelseort / Socken	Information
Emil August Lind	1850	Gillberga	F d gårdsrättare
Selma Karlsdotter	1859	Hova	Maka och mor
Hanna Alexia Lind	1889	Finnerödja	Dotter
Gustaf Paul Bengt Olof	1922	Viby	Hanna Alexias son
Gustaf Adolf Lind	1895	Finnerödja	Son. Jordbruksarbetare
Gerda Naemi Lind	1892	Finnerödja	Dotter. Kom från Örebro sommaren 1922

År 1924 flyttade de sex personerna, i åldern 74 - 2 år, till Dåstorp, Haga 2 i samma samhälle. I Orrkulla hyrde familjen Lind en lägenhet. På det nya stället var man husägare.

År 1929 var det väl dags för den lille gossen med fyra förnamn (7) att börja skolan. På hösten det året flyttade Gerda Naemi Lind (37) till Färnebo socken i Värmland.

Emil August Lind var 79 år gammal (1929) och Selma Karlsdotter 70. Dottern Hanna Alexia fyllde 40 det året och sonen Gustaf Adolf var 34.

Flygfoto: centrala Vretstorp 1937 (Örebro läns museum).

V.M. Vretstorp, 1:17 Slaga 2. 1935 - 1946

Tid, dag, veckor och festdagar o. n. under orsakande förelig. Personer etc. och tillstånd samt följande, kronans personer etc., om annan än den i kol. 3 upprä.	Född		Födelseort (Resande i lin eller i stad).	Gifv. år, dag och månad.	Äktling, barn eller försörjning, år, dag och månad.
	År	År			
Emil August Lind	1851	23	Vretstorp	1876	
Hanna Alexia Lind	1851	12	Vretstorp		
Gustaf Adolf Lind	1889	27	Vretstorp		
Hanna Alexia Lind	1889	27	Vretstorp		
Gustaf Adolf Lind	1889	27	Vretstorp		
Gustaf Adolf Lind	1889	27	Vretstorp		

V.M. 26 46	40 1/2	1
— " — "		2
Rammade.		3
Boda	41 1/2	4
130 59 / 75	V.M. 26 46	5

Viby församlingsbok 1935 - 1946.

Emil August Lind (89) avled i Vretstorp, Viby socken, på sommaren 1940. Änkan, dottern Hanna Alexia och sonen Gustaf Adolf, bodde fortfarande kvar i Vretstorp år 1946 (då församlingsboken upphör). Hanna Alexias son (med de fyra förnamnen) bodde vid den tiden i Laxå och arbetade på SJ (Statens Järnvägar).

Vretstorps järnvägsstation år 1925 (www.lindebilder.se).

Vykort: Laxå, vid sekelskiftet 1800/ 1900. Vykort. (Original i gråskalan).

Texten fortsätter på sidan 28.

FAMILJEFOTON

Ramsnäs i dåtiden.

T v: Fyra systrar Lind. Hanna Alexia, Signe Matilda, Amelia Ingeborg och Gerda Naemi. T h: Amelia Ingeborg.

F v: Ingeborg Högel (halvt skymd), Signe Johansson, NN, Görel Larsson, Gustaf Adolf Lind, NN, Selma Lind, Hanna Lind (i förkläde), NN, Johan Bohm och Gerda Bohm.

T v: Signe Johansson och George Bernebrink (dottern Veras make). T h: Signe Johansson.

Nutid: Ramsnäs Gårds hemsida (www.ramsnas.se).

Signe Johansson, med döttrarna Vera och Görel samt sonen Villy (Willie).

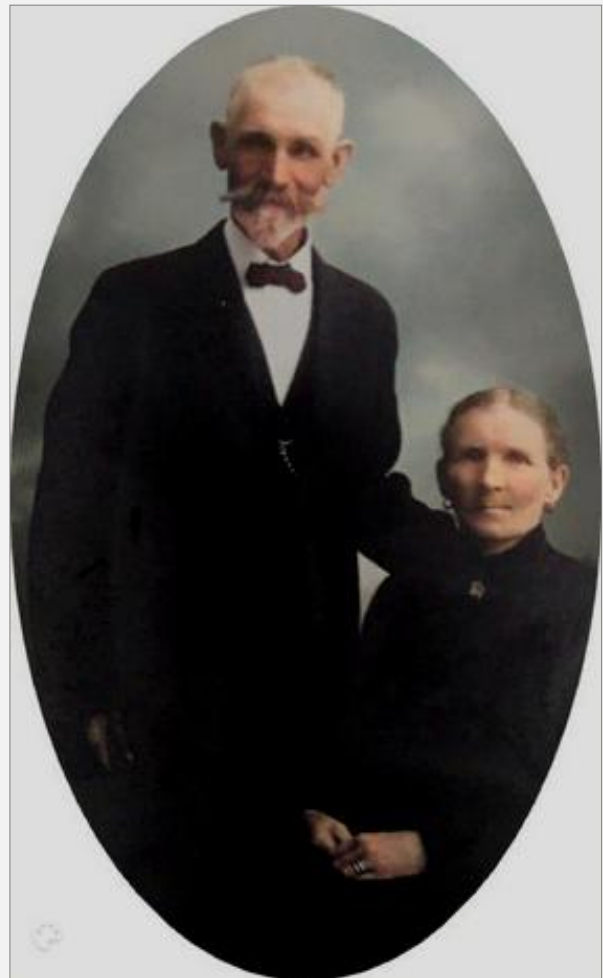
T v: Gerda (född Lind) och maken, Johan Bohm, med NN, NN. T h: Selma Lind.

T v: Gustaf A. Lind (längst fram i mitten). T h: Hanna Linds son Paul med maka Liljan och mormor (Selma Lind). Båda bilderna: Vretstorp.

Familjen Linds hus i Vretstorp.

T v: Görel och Stig Erik Larsson. T h: Emil och Selma Lind.

Källebacken. Oljemålning av okänd konstnär (vars signatur finns på den inklippta bilden).

Den unga Signe Matilda Lind.

Familjebilderna kommer från Per- Olof Larsson i Dala Järna.

SÖNER OCH DÖTTRAR

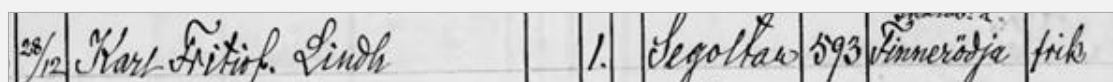
Här ska jag beskriva, hur livsresorna för Emils och Selmas söner och döttrar tedde sig, så långt fram i tiden som underlag finns i Riksarkivets kyrkböcker. Digitala församlingsböcker finns i regel till omkring år 1940, ibland några år till.

KARL FRITIOF (FÖDD 1877)

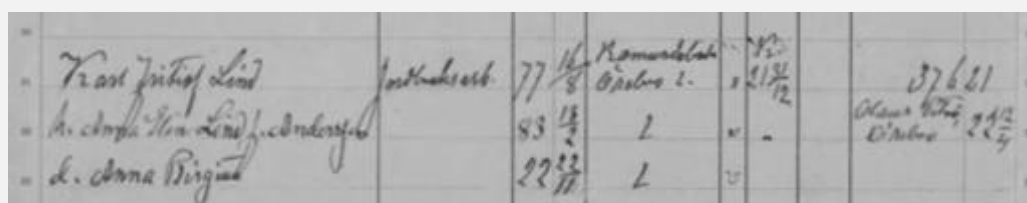

Finnerödja församlingsbok 1895-1909.

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Flyttade till Eds socken i Värmland	7/11	1903
Återvände till Ramsnäs, från Ed i Värmland	24/1	1906
Flyttade till Örebro	3/12	1907
Återvände till Ramsnäs, från Örebro	19/11	1908
Han (44) gifte sig med Anna Elin Andersson (38) från Örebro	31/12	1921
Han flyttade till Skagersholmstomten nr 1 i Finnerödja samhälle		1921
Anna Elin Andersson flyttade till samma ställe, från Örebro	12/4	1922
Karl Fritiofs och Anna Elins (enda) barn, Anna Birgitta, föddes	22/11	1922

Från Värmland till Västergötland.

En liten familj Lind på Skagersholmsvägen i Finnerödja.

Röd markering: Karl Frithiof och Anna Elin Linds boställe från 1921.

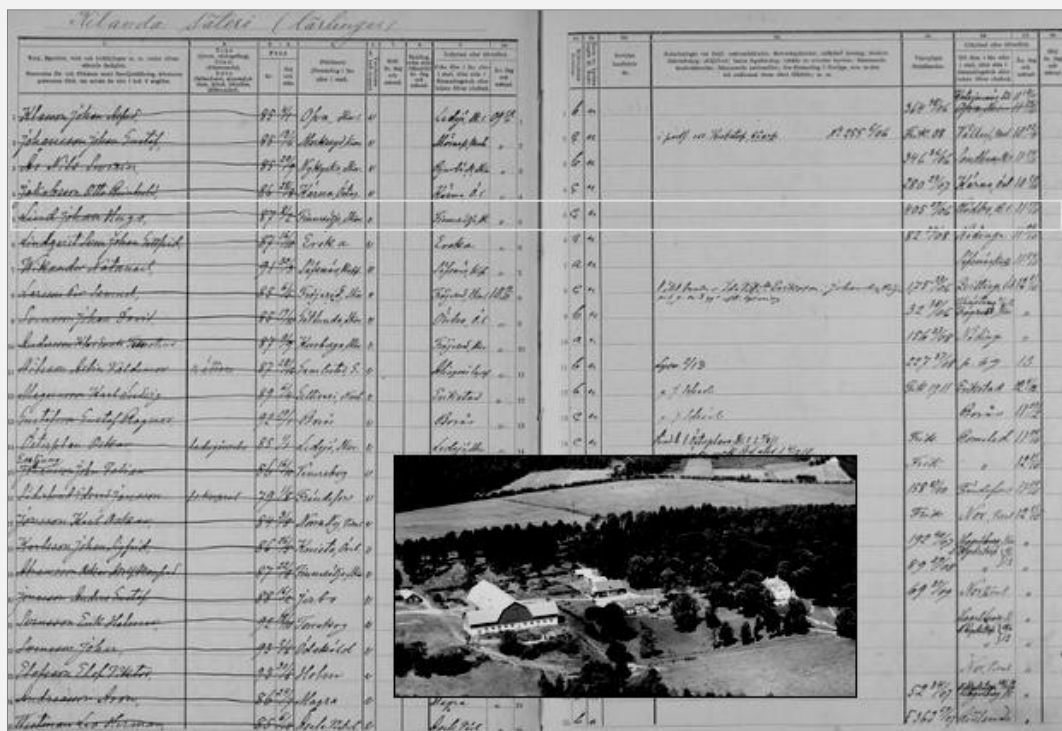
Änkan Amelia Ingeborg Lind bodde kvar, tillsammans med dottern, Elly Ingeborg Maria. Sonen började stava sitt tilltalsnamn Olov. Han gifte sig 1937 med Nanny Ingegerd Sjödin och flyttade in i sin farfars lägenhet på Västra Bangatan 19.

Olov var kriminalkonstapel. De fick en son, Anders Olov, år 1940. Fram på 1940- talet fick han löneförhöjning: han blev kriminalöverkonstapel.

JOHAN HUGO (FÖDD 1887)

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Han (22) flyttade till Kilanda Säteri i Kilanda socken	23/10	1909
Flyttade till Rödbo socken och blev rättare på Ellesbo Nordgård	24/10	1911
Han (24) gifte sig med Elin Kristina Ottosdotter (21) från Ånimskog	24/3	1913
Blev rättare på Tubbetorp, i Siene socken	2/11	1920
Han: verkstadsarbetare. Flyttade till Backgården i Kullings Sk. socken	15/2	1924
Familjen flyttade tillbaka till Siene socken. Hyrde bostad i Tubbetorp	12/8	1927
Han var verkstadsarbetare, senare smed		

Johan Hugo Lind gick i sin fars fotspår. Han utbildade sig på Kilanda Säteri (nuvarande Ale kommun).

Siens församlingsbok sträcker sig bara till år 1929.

Siene sockenkyrka i Västergötland.

20	Herr Johan Hugo Lind	År 87	8/2	Fururötja 2nd. län	a. 13 ²⁴ / ₅	Kullingskövde 27 ¹² / ₈
21	H. Elsa Kristina Olofsdotter	87	7/12	Andersskog År 1817	v. "	" "
22	H. Olof Lage Hugo Lind	13	7/5	Höbo, År 1817	v. "	" "
23	H. Emil Harry	14	14/2	"	v. "	" "
24	H. Elsa Birgitta	17	23/11	"	v. "	" "
25	H. Maj Britta Ingegerd	27	10/8	Siene		

Familiens sladdbarn, Maj Britt Ingegerd föddes i augusti 1927 men hon avled innan månaden var slut.

När vi lämnar familjen (vid utgången av år 1927) är de jämnåriga föräldrarna fyrtio (40) år och barnen fjorton (14), tretton (13) och tio (10).

Den mycket gamla landsvägen genom Vårgårda (Kullings Skövde).

Kullings- Skövde kyrka.

HANNA ALEXIA (FÖDD 1887)

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Hon flyttade till Almnäs i Norra Fågelås socken år 1911	9/11	1911
Återvände till Ramsnäs	18/12	1913
Se sid. 20 och följande: Flyttade med föräldrarna till Viby socken	17/11	1921

Almnäs i Norra Fågelås socken.

GERDA NAEMI (FÖDD 1892)

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Hon flyttade till Baggatomten, Hindås turisthotell, i Björketorps socken	6/2	1915
Blev tjänarinna i Göteborgs domkyrkoförsamling	22/2	1916
Ny tjänarinneanställning i Wasa församling, Göteborg	22/3	1917
Flyttade hem till Ramsnäs	21/9	1918
Flyttade till Örebro, Västra Bangatan 19, familjen Högel (systemens fam.)	11/2	1920
Flyttade till mor och far i Vretstorp, i Viby socken	11/7	1922
Flyttade till Färnebo socken i Värmland. Hushållerska hos Johan A. Bohm	7/11	1929
Hon (38) gifte sig med Johan A. Bohm (54) i Långbanshyttan	21/5	1930

Hindås turisthotell och Sanatorium (bilder från Björketorps hembygdsförening).

Färnebo kyrkoarkiv, Församlingsböcker, SE/VA/13146/A/1/17 (1925-1929)							
5	Johan Adolf Bohm	Stationen	75	3/10	Fämler	v	rad 1
6	h. Gerda Naemi Lind		92	5/1	Färnebo församling	v	rad 4
							30 21/5
							30 28/5

1930: Gerda Naemi Lind, gift med Johan Adolf Bohm..

Vid utgången av år 1940 bodde Johan Adolf och Gerda Naemi kvar i Långbanshyttan, där två världskända bröder föddes en gång i tiden. Vilka?

T v: Disponentens bostad i Långbanshyttan, där John och Nils Ericson föddes (vykort).

T h: Järnvägsstationen i Långbanshyttan (Järnvägmuseet).

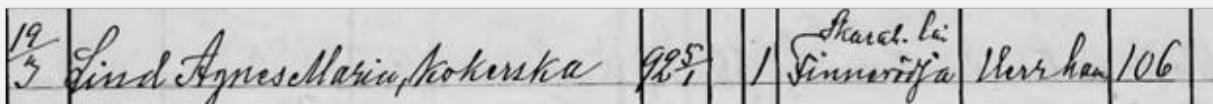
T v: Järnvägsstationen i Långbanshyttan (Järnvägmuseet). T h: Bruksmiljön (vykort).

AGNES MARIA (FÖDD 1892)

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Hon (22) flyttade till Herrhamra säteri, Torö socken i Stockholms län	16/3	1914
Hon (23) avled hemma i Finnerödja och begravdes där	2/8	1915

Herrhamra säteri, (nutid).

Agnes Maria Lind kom till Herrhamra säteri på våren 1914.

Hon avled 2 juli 1915 och begravdes den 10 juli.

Väderkvarn(ar) i Herrhamra (utfyllnadsbilder).

SIGNE MATILDA (FÖDD 1894)

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Hon (26) födde dottern Signe Görel Margareta i Stenstorps socken	16/2	1920
Hon var skriven i Ramsnäs fram till	15/11	1921
Hon (27) gifte sig med Johan Simon Johansson (30), skogvaktare	26/9	1921
Flyttade till sin make, på Gårdsjö gård, Hova socken	15/11	1921
Familjen mantalsskrevs i Lilla Smedsbol		1922
Dottern Maj Vera Signhild föddes	26/5	1923
Familjen flyttade till Istrums socken (i nuvarande Skara kommun)	24/10	1924
Johan Simon Johansson avslutade arbetet på Remningstorp i Istrum och flyttade med familjen till Alsborg i Götene socken	19/8	1927
Familjen flyttade till Hova socken	15/8	1928

Följande klipp ur diverse kyrkböcker visar Signe Matildas och hennes närmastes livsresor från år 1923 och framåt:

Hon födde sin dotter, Signe Görel Margareta i Stenstorps socken.

A snippet from a church record showing the family Lind on Ramsnäs. The text is handwritten and includes the date 15/11 1921.

Finnerödja församlingsbok 1918- 1928: familjen Lind på Ramsnäs

A snippet from a church record showing the marriage of Signe Matilda Lind to Johan Simon Johansson. The text is handwritten and includes the date 26/9 1921.

Gift med skogvaktare Johan Simon Johansson på Gårdsjö Gård.

A snippet from a church record showing Signe Matilda Lind as a temporary resident on Gårdsjö Gård. The text is handwritten and includes the date 15/11 1921.

Tillfälligt boställe på Gårdsjö Gård (Signe kallades Selma av folkbokföraren).

A snippet from a church record showing Signe Matilda Lind as a permanent resident on Gårdsjö Gård. The text is handwritten and includes the date 15/11 1921.

Eget boställe på Gårdsjö Gård.

6	Johann Simon Johansson	f. d. skogvakt	1870	18 1/2	Skarpsjö	v	21 2/3	1. 776	24	5	5	C	2
7	h. Signe Matilda Lind		1874	2 1/2	Finneby	v	-	-	-	6	6	C	2
8	h. Signe Gördel Margareta		1900	1 1/2	Stenstug					7	7		
9	h. Maj Vera Signebild		1903	2 1/2	Hova					8	8		

Bosatta i Lilla Smedsbol. Flyttade till Istrums socken 1922.

6	Johan Simon Johansson	Skogvakt	1870	18 1/2	Skarpsjö	v	21 2/3	7628	24	5	5	C	2
7	h. Signe Matilda Lind		1874	2 1/2	Finneby	v	-	-	-	6	6	C	2
8	h. Signe Gördel Margareta		1900	1 1/2	Stenstug			-	-	7	7		
9	h. Maj Vera Signebild		1903	2 1/2	Hova			-	-	8	8		

Bosatta i Istrums socken.

6	Johan Simon Johansson	Skogvakt	1870	18 1/2	Hova	v	21 2/3	7628	24	5	5	C	2
7	h. Signe Matilda Lind		1874	2 1/2	Finneby	v	-	-	-	6	6	C	2
8	h. Signe Gördel Margareta		1900	1 1/2	Stenstug			-	-	7	7		
9	h. Maj Vera Signebild		1903	2 1/2	Hova			-	-	8	8		

Bosatta i Aleborg, Götene socken.

6	Johan Simon Johansson	Skogvakt	1870	18 1/2	Hova	v	21 2/3	7628	24	5	5	C	2
7	h. Signe Matilda Lind		1874	2 1/2	Finneby	v	-	-	-	6	6	C	2
8	h. Signe Gördel Margareta		1900	1 1/2	Stenstug			-	-	7	7		
9	h. Maj Vera Signebild		1903	2 1/2	Hova			-	-	8	8		

Bosatta i Helde, Götene socken.

6	Johan Simon Johansson	Skogvakt	1870	18 1/2	Hova	v	21 2/3	7628	24	5	5	C	2
7	h. Signe Matilda Lind		1874	2 1/2	Finneby	v	-	-	-	6	6	C	2
8	h. Signe Gördel Margareta		1900	1 1/2	Stenstug			-	-	7	7		
9	h. Maj Vera Signebild		1903	2 1/2	Hova			-	-	8	8		

Bosatta i Källebacken, Hova socken, från sensommaren 1928.

Källebacken i Hova socken. (Bilden finns även på sidan 26).

EN RÄDDANDE ÄNGEL I STENSTORP

I Stenstorp bodde runt 1910 barnmorskan Hedvig Andersson som förlöste ogifta kvinnor i sitt hem. Under perioden 22 januari- 22 april 1909 föddes där 15 med okända föräldrar. Hedvig var dopfadder till alla. Hon sägs ha förlöst totalt 250 barn med okänd far under sin yrkesverksamma tid.

Från Microsoft Bing.

Jag ser att Signe Matilda ingalunda var ensam om att föda barn i Stenstorp, utan att vara gift, under år 1920. Det föddes sjuttiotre (73) barn i Stenstorps socken det året och trettiosex (36) hade fader okänd. Vartannat barn således! Samtliga mödrar till dessa barn var utsocknes. Barnen döptes samma dag som de föddes.

Det var i själva verket två unga damer från Ramsnäs, i Finnerödja socken, som reste till Stenstorp i detta känsliga ärende. 31 januari, år 1920, kom Elsa Anna Viktoria Olsson (24) från Vänersborg och hyrde bostad i Ramsnäs. Hon flyttade tillbaka till hemstaden efter drygt två veckor. Hon begav sig till Stenstorp och födde sonen Harry Bengt Olof 7 februari 1920. Signe Matilda födde dottern Signe Görel Margareta 16 februari på samma ställe i Stenstorp.

Kände de varandra, fröken Lind och fröken Olsson? Troligen!

År	Dag	Månad	Barnets namn	Mödrans namn	Mödrans födelseort	Mödrans ålder	Mödrans yrke	Mödrans religion	Mödrans föräldrar	Mödrans adress	Mödrans tillstånd	Mödrans föräldrar	Mödrans adress	Mödrans tillstånd
1920	jan. 4	1	Görel Margareta	Signe Matilda Ingalunda	Stenstorp	25 1/2	1	1	1	1	1	1	1	1
1920	-	-	Karl Gustaf	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd
1920	-	-	Raynos Maria	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd
1920	-	-	Karna Laja Zorist	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd
1920	-	-	Kalby Margareta	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd
1920	febr. 7	-	Harry Bengt Olof	Elsa Anna Viktoria Olsson	Vänersborg	25 1/2	1	1	1	1	1	1	1	1
1920	-	-	Hjördis Margareta	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd	okänd
1920	-	-	Signe Görel Margareta	Signe Matilda Ingalunda	Stenstorp	25 1/2	1	1	1	1	1	1	1	1

Vartannat fött barn hade "fader okänd" 1920.

febr. 7	-	-	Harry Bengt Olof	Fader: okänd.	Mödr: Elsa Anna Viktoria Olsson, 25 1/2 år, född i Vänersborg, Ramsnäs, Finnerödja församling.
---------	---	---	------------------	---------------	--

-	-	-	Signe Görel Margareta	Fader: okänd.	Mödr: Signe Matilda Ingalunda, 25 1/2 år, född i Stenstorp, Ramsnäs församling, Finnerödja församling.
---	---	---	-----------------------	---------------	--

Två jämgamla barn, födda i Stenstorp år 1920.

Varför valde rättarefamiljen Lind att skicka dottern till Stenstorp? Frågan är retorisk och det är inte min uppgift att svara. Jag ska ändå spekulera: när Görel var ett och ett halvt år gifte sig Signe Matilda med Johan Simon Johansson. Vi tittar på den här bilden igen:

Johan Simon Johansson	1898/11/11	Sofva	v 21 1/2	s. 7 1/2	d 1 1/2	1
Signe Matilda Lind	1894/3	Simon Sjögren	v -	Simon Sjögren	d 1 1/2	2
Signe Görel Margareta	1920/2/16	Simon Sjögren	v -	-	-	3

Hova församlingsbok.

Stenstorp, tidigt 1900- tal: Dalén- muséet och järnvägsstationen (vykort).

Det borde stå "Signe Matilda Linds barn u. ä." efter Görels namn (församlingsboken, förra sidan) eller en anteckning att Simon erkänt faderskap. Men det står ingenting! Slutsatsen blir att Simon Johansson adopterade Signes barn före eller i samband med giftermålet.

Kan Simon Johansson vara biologisk far till Görel? I princip, ja. Men det förutsätter att Simon och Signe var fästman och fästmö (eller hade någon lös förbindelse) under våren 1919. Simon Johansson var vid den tiden skogvaktare på Gårdsjö Gård. Men i så fall: varför i Herrans namn gifte de sig inte på hösten 1920? De hade ju båda åldern inne (med råge) att ingå äktenskap.

Min hypotes (som kan vara helt värdelös): Signe Matilda Lind och Elsa Anna Viktoria Olsson lärde känna varandra på något utbildningsinstitut (folkhögskola eller dylikt) och blev goda vänner. På våren, år 1919, träffade de, var och en på sitt håll, var sin dröm prins och de unga männen var så till den grad oemotståndliga att de unga damerna gav dem allt, varefter männen helt fräckt övergav dem, flydde landet och försvann spårlöst. Jag ber om överseende med att jag raljerar om ett så känsligt ämne, men jag har förstått av tidigare samtal om Görels födelse att ingen nu levande människa har kunskap.

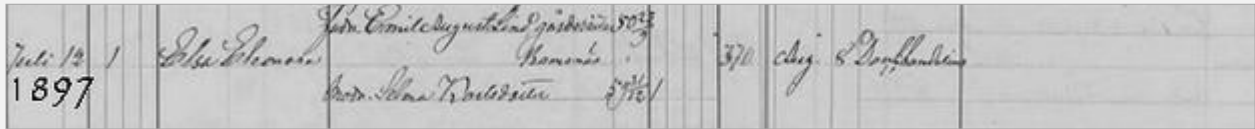
GUSTAF ADOLF (FÖDD 1895)

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Han flyttade, tillsammans med föräldrarna, från Ramsnäs till Vretstorp	17/11	1921
Bodde, tillsammans med modern och system, Hanna Alexia, i Vretstorp	31/12	1946

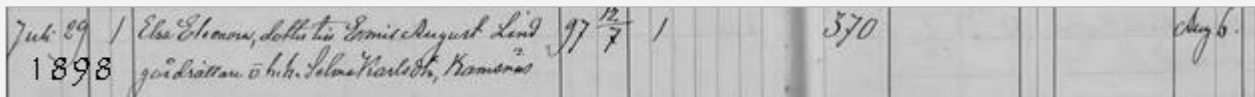
1946: Sägverksarbetare Gustaf Adolf Lind, med mor och syster i Dästorp.

ELSA ELEONORA (FÖDD 1897)

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Hon föddes på Ramsnäs	12/7	1897
Hon avled	29/7	1898

Född.

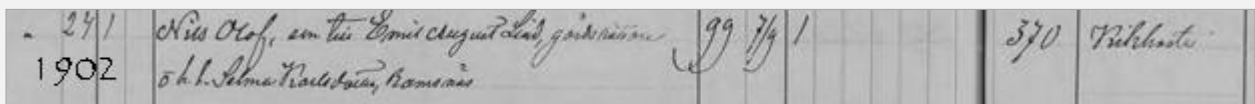
Död (ingen orsak angiven).

NILS OLOF (FÖDD 1899)

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Han föddes på Ramsnäs	21/7	1899
Han avled	24/4	1902

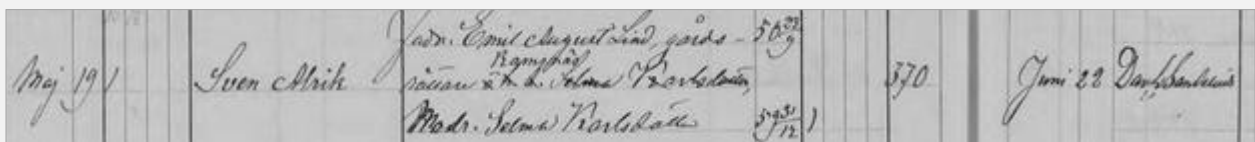
Enligt församlingsboken föddes han 7/9 1899, d v s den dag han döptes. (Starvprälle! ☹)

Dödlig kikhosta.

SVEN ALRIK (FÖDD 1902)

Händelse, plats, sysselsättning, m m	Datum	År
Han föddes på Ramsnäs	19/5	1902
Han avled	10/12	1903

Född.

Dödlig sjukdom: difteri.

SIGNE GÖREL MARGARETA JOHANSSON

Görel (20) lämnade Källebacken och flyttade till Örebro i december 1940. Hon bosatte sig på Norra Skyttegatan och fick anställning som kallskänka på någon av stadens restauranger. Senare bodde hon på Nygatan och Manillagatan, innan det bar av till Västra Vingåker i september 1943. Där tog hon in på hotell. ☺

Vykort: Vingåker, järnvägsstationen och närliggande hotellet.

3. Larsson, Stig Erik Hotelldirektör	20	16/8	Staten	43/30	Aug 18. 43
4. Signe Görel Margareta Johansson	20	16/8	Kungsholm	43/11	43/21
5. d. Kristina Margareta	45	22/5	Skustorp	1861	43
			Kulm		

Vingåker: Församlingsboken 1938-47.

Hon (23) gifte sig 30 november 1943 med hotelldirektör Stig Erik Larsson (23). Han var kommen från Örebro året före. De bodde på hotellet. Deras dotter, Kristina Margareta, föddes i maj 1945.

Den lilla familjen flyttade till Örebro i april 1947. Var det inte det året Örebro hade sin stora utställning? Jo, så var det!

Optimistisk tidsbild (www.lindebilder.se): Örebro- utställningen 1947,

Familjen Larsson bosatte sig på Kungsgatan 54 och på hösten 1947 flyttade de tre till Solhagen i Hovsta. Stig Erik Larsson står noterad som "Lagerbiträde" (på EPA) och i Görels ruta står ingenting och det betyder nog att hon var hemmafru. Det betyder alldeles säkert att hon var det, eftersom hon hade en tvååring att ta hand om (1947).

T v: Harry Thomanders oljemålning (beskuren): Kungsgatan i Örebro. T h: Stig Erik och Görel Larsson.

Stig Erik Larsson var kommen från Stockholm, född på Kungsholmen.

Stig Erik Larsson var född in i hotell- branschen: fadern, Helge Bergström, var köksmästare och modern, Erna Kristina Larsson, hotelluppasserska. Han kallas "trolovningsbarn" och det var mycket mera anständigt än att vara ett "utomäktenskapligt barn", enligt den tidens sed att se på saker och ting.

161	Stig Erik Larsson	Fader: Helge Bergström, Köksmästare, 13/9 90	12/28
	Erna Kristina Larsson	Moder: Larsson Erna, Hotelluppasserska, 9/12 94	1/6
171	Anna Elisabet Larsson	Fader: Helge Bergström, Köksmästare, 13/9 90	12/28
	Erna Kristina Larsson	Moder: Larsson Erna, Hotelluppasserska, 9/12 94	1/6

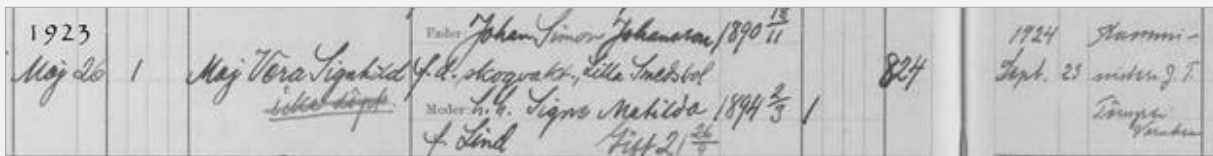
Helge Bergström och Erna Kristina Larsson fick ett trolovningsbarn 1920.

Jag har sökt efter Helge Bergströms föräldrar i Skövde, men utan resultat. Däremot ser jag att Erna Kristina Larssons föräldrar kom från Närke, närmare bestämt från Hallsberg och Kumla. Han kom från Kumla socken, Kumla rote, Rhala ägor medan hon var född i Räfvalt, Hallsbergs socken. Så var det med det.

Där lämnar jag den tråden, för att istället ägna några rader åt Görels syskon.

MAJ VERA SIGNHILD (FÖDD 1923)

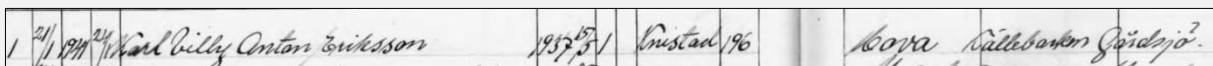

1921: "När Lillan kom till jorden, det var i maj när göken gol". Hon döptes i Istrum året efter.

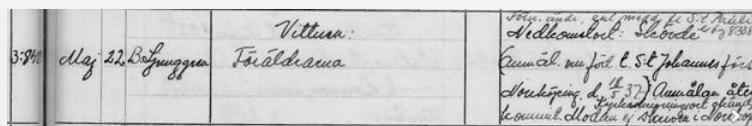
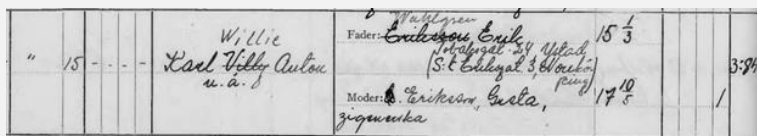
Hova församlingsböcker är digitaliserade till och med år 1943. Vid utgången av det året var sjuuttonåriga Maj Vera Signhild Johansson, bosatt i Källebacken.

Anmärkning: Jag ser i ett knapphändigt släktträd (Geni) att hon gifte sig med George Bernebrink. Det namnet godkändes av SCB år 1953, ser jag i Sv. D. från det året.

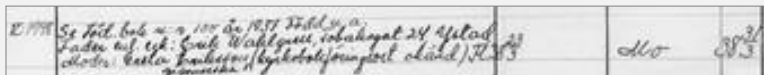
KARL VILLY (WILLIE) ANTON ERIKSSON (FÖDD 1937)

Utflyttningsbok, Sventorps församling (1941): Fosterson till ladugårdskarlen i Knistad, Johan Ejnar Olsson och makan, Signe Emilia Andersson. De hade kommit till Knistad från Mo socken år 1938.

Skövde: Förelingsbok 1924 - 1943.

Skövde: Födelsebok 1933 - 1942.

Karl Villy (Willie) Anton Eriksson föddes år 1937 i Skövde. Hans mor hade fyllt tjugo år veckan före födseln och hans far Erik Wahlgren (22) var från Ystad. Willie blev fosterson hos makarna Olsson, först i Mo socken, senare Sventorp. Han flyttade till Källebacken år 1941.

Här har vi Källebacken igen, år 1943. Vi ser Simon Johansson (53), makan Signe (39), utflyttade dottern Görel (23), dottern Vera (20) och gossen (fostersonen) Villy (6).

1	Johan Simon Johansson	1890 11	Refer	53 1/2	Görel	23 1/2	c	2	1943	24 maj 1943	54
2	Signe Mathilda f. Lind	1894 2/3	94 1/2	Förelingsbok	20	10	c	2	1943	24 maj 1943	54
3	Signe Görel Johansson	1920 11	23 1/2	Refer	11	11	c	2	1943	24 maj 1943	54
4	Maj Vera Signhild	1923 5	20	Refer	12	12	c	2	1943	24 maj 1943	54
5	Simon Karl Villy Anton Eriksson	1937 5	6	Skövde	13	13	c	2	1943	24 maj 1943	54

Hova Förelingsbok 1927- 1943.

MINA MINNESBILDER

- Åren 1950- 1954 gick jag på samrealskolan i Töreboda. Gick och gick, förresten! Jag cyklade fem kilometer, från Vallsjöbol till Gårdsjö, tog tåget till Töreboda, satt tjugo minuter i SJ: s väntsal, gick sexhundra meter på köpingens gator och var framme. Under det första skolåret i Töreboda lärde jag känna Bert Stålhammar. Han gick i fjärde klass och åkte i tredje (det fanns nog tredje klass vid den tiden). Bert tillhörde avslutningsklassen i Töreboda och vi nybörjare hade stor respekt för

Fyrorna. Jag nämner Bert av det skälet att han var en synnerligen trevlig person, som såg oss alla, pratade med oss alla och gav oss alla ett och annat gott råd. Vi hade täta kontakter i flera år på 2010- talet och jag saknar verkligen mejlen han skrev minst en gång i veckan under flera år.

När jag började mitt andra år i Töreboda var vi en handfull tjejer och killar som steg på "skoltåget" i Gårdsjö. En nykomling, till höstterminen det året (1951) hörde hemma i Källebacken och han hette Villy Johansson. Han och jag är jämgamla. Jag började som trettonåring, efter sjätte klassen i folkskolan, men han började på samrealskolan när han var fjorton år. Vi sågs såklart de där åren och vi pratade med varandra under tågresaerna. I skolan däremot var det klasskamraterna från Töreboda köping med omnejd som var mest kunniga om varandras eventuella framgångar och tillkortakommanden. Därför vet jag inte så mycket om Villys skolgång. År 1954 lämnade jag samrealskolan och fortsatte min utbildning på gymnasiet i Mariestad, så jag vet inte om Villy tog sin realexamen eller slutade i förtid (vilket många gjorde, av olika skäl).

Jag minns att Villy och jag hade ett långt samtal en gång, då i början av femtiotalet. Jag minns precis var vi befann oss och jag minns att samtalet berörde mig djupt, eftersom han berättade om sin tidiga barndom. Jag vet inte varför han öppnade sig för mig. Det kanske bara blev så. Vi satt på en bänk i väntsalen på Töreboda järnvägsstation, i den delen som vetter mot kanalen. Där mot kortväggen fanns en sådan där våg, där folk kunde stoppa ner ett mynt (som i en godis- automat) och få ut en biljett på vilken vikten kunde avläsas. Vårt samtal, ungdomar emellan, var av en helt annan vikt, om den vitsen tillåts. Villy hade det mycket bra i Källebacken, sa han, men en tanke plågade honom: Var han där, för att han var älskad eller var han där, som ett resultat av välgörenhet? Det här var ett omständligt sätt att säga: jag kände Villy Johansson i Källebacken och han kände mig. Senare träffade jag Villy en gång. Gissa: var då! Gissa: när då!

Det var Annandag påsk 1956 och det var i Hova. Hantverkshuset, det gamla tingshuset, hade fått ett nytt liv borta på Mon. Vid den tiden var det Dans till levande musik både här och där. Såväl Annandag jul som dito påsk var det sådana publika tillställningar i Hova och i Laxå (Bergfästet). "Annandagsdans" var faktiskt ett begrepp. Gissa vem jag träffade där!

Jag må ha diffusa minnen om Villys skolgång i Töreboda men den där kvällen minns jag med en nästan skrämmande tydlighet. Villy och jag hade inte setts på några år, så vi hade det där standardsamtalet: "Vad gör du nu för tiden? Minns du den och den? Vad gör hon/ han idag?" Fast Villy hade egentligen inte tid att prata. Han var där för att dansa och han var balens kung! Ja, han var sannerligen

kung! Ingen nobbade den killen. Tvärtom: han dansade i princip varenda dans och han rörde sig med en smidighet som vi vanliga dödliga bara kunde drömma om. Det var Cool Candys orkester från Lidköping som spelade och jag lovar: de kunde spela och de var snyggt uniformerade i röda rockar och grå byxor. Det var mycket folk. Medelåldern var nog tjugo år (drygt). Det var varmt. Det var trångt. Men inte för Villy. Folk väjde för honom och hans kvinnliga partner. Man ville inte vara i vägen för balens kung och (tillfälliga) drottning. Fattas bara! Jag hörde en svettig ung böna snett bakom min rygg som sa till sin kompis: Han dansar som en Gud!

Ja, nog var Villy den balens kung, Det var sista gången jag såg Villy. Jag vet att han var med i Barruds bönhus någon gång, när familjerna Larsson och Frisk var där, men jag var inte där den gången (möjligen de gångerna).

Mötesplatser. T v: Gärdsjö järnvägsstation. T h: Hantverkshuset i Hova (entrén, nutid).

Villy bodde således med sina styvföräldrar på Knistad herrgård, utanför Skövde, tills han var fyra år. Där ute spelade vi golf under tjugo år, fram till 2012, då vi flyttade till Mariestad. Knistad golfklubb, det underbara stället, var vårt andra hem under många år. Där hade Villy tagit sina första steg i slutet av 1930-talet och därifrån hade han flyttat till Källebacken i Hova socken, när han var fyra år.

T h: Villy (som han stavade på 1950-talet) eller Willie (Foto från Per- Olof L.)

Villy var ingen som gapade och skrek och gjorde sig märkvärdig, minns jag. Han var snällare och ödmjukare än medeltalet av de tågresande ungdomarna på 1950-talet. Trots att han var äktsvensk hade han det halv-romska utseendet emot sig. Han var lite mörkare i skinnet än vi andra blekfisar och troligen fick han erfara det som tusentals invandrar-ungdomar (och även vuxna för den delen) får stå ut med idag i umgänget med majoritetssamhället. Jag kommer aldrig att förstå hur folk än idag kan ha den urusla smaken att döma människor efter hudfärg. Det är absurt, på gränsen till avskyvärt, att det sker i vårt mobiltelefonupplysta Tjugohundratal. Var hade Villy lärt sig att dansa? Jag vet inte. Men år 1956 dansade han som en Gud. Det gjorde han!

SLUTORD

Tack Per- Olof för foton och information som du gett mig under arbetets gång. Snyggt jobbat! Projektet tog lite längre tid än beräknat men det kan varken du eller jag lastas för. Det har varit nöjsamt för mig att på detta sätt få lära känna familjen Lind, som min mor, genom åren, alltid pratat så positivt och gott om.

Nu har vi mött alla personer på den här bilden, som även finns i inledningen, på sidan 5. Frågan är: kan vi nu identifiera dem? Jag skriver in Per- Olofs förslag som bildtext här nere och kollar sedan om jag håller med eller inte.

Från vänster, stående: Signe, Hugo, Hanna, Ingeborg. Sittande: Fritiof, Gustaf, Selma, Emil samt tvillingarna, Agnes och Gerda (eller Gerda och Agnes).

Den namnsättningen är, som sagt, Per- Olofs förslag och jag håller med. Men det återstår en liten person att identifiera. Fotot bör vara taget det år den personen föddes. Hur gammal är Gustaf (Adolf) på bilden? Jag skulle säga: sju år. I så fall är fotot från år 1902, det år som sonen Sven Alrik föddes (på våren). Foto är taget på sommaren 1902. Det är min slutsats den här grådisga december- eftermiddagen i Mariestad, den sjätte december 2023.

På nästa sida har jag dokumenterat några rader som Per- Olof skickat i Messenger och därefter vill jag visa fotot på Emil och Selma Lind en gång till. De båda är såklart huvudpersoner i denna sammanställning. Till den som läst ända hit: tack för visat intresse!

Mariestad 10 december 2023 / Alf

PER- OLOF LARSSON

OM PETTER BRYNGELSSON

Emil Lind har berättat och det jag minns är: När hans far, Petter, omkommer i en arbetsolycka vid järnvägsbygget i Gävle- trakten tar hans mor över en del av makens arbete. Hon var annars kokerska, för att det var en större förtjänst i att kärra grus än att laga mat. Och det pågår fram tills hon och barnen återvänder till Värmland. Han berättade även att han brukade spela orgel i gudstjänsterna i missionshuset. Och jag tror det var missionshuset som finns i Tivedstorp. Hur som helst, så gick han till sjön från Ramsnäs och rodde över för att sedan gå till missionshuset - - - Mörkret lägrar sig i Dalom och det är nog dags för en middagslur.

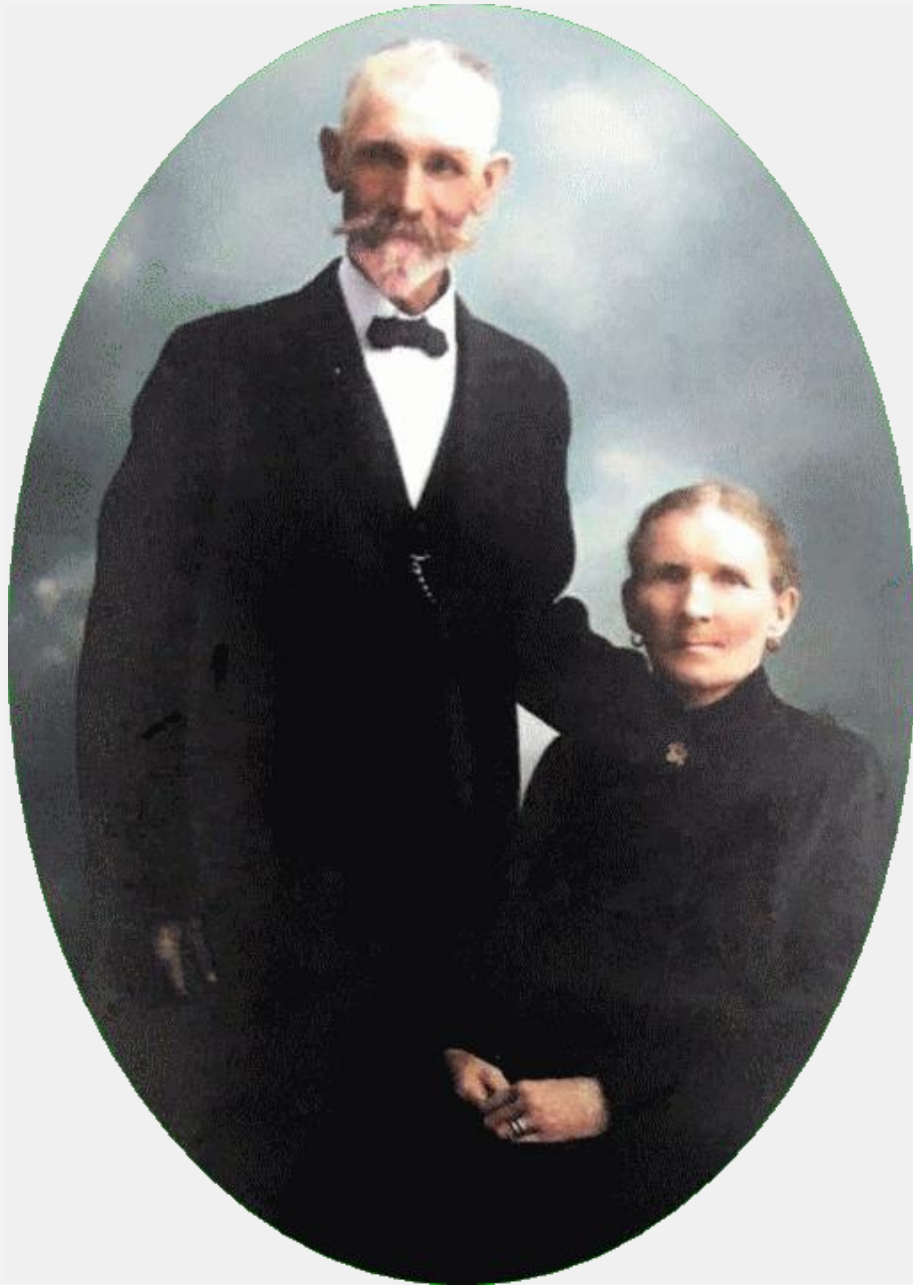
OM FAMILJEFOTOT MED ELVA PERSONER

Om jag skall göra ett försök att placera barnen så börjar jag från vänster: Jag tror att det är Signe som står ytterst där. Hugo som kommer näst, Hanna, och Ingeborg. Sittande tänker jag att det är Fritiof, Emils son med Britta Cajsa, och intill honom Gustaf, Selma och Emil, sedan kommer Gerda och Agnes, tvillingarna. Vem som är vem klarar jag inte. Sedan är ju frågan vem den lille är i Selmas knä. Ett intressant mysterium. Jag har inte ägnat tid till att försöka få klarhet i detta.

SKOLFOTO FRÅN ULLSANDSMO

Längst till höger, i mittenraden, står tvillingarna från Ramsnäs, Gerda Naemi och Agnes Maria eller Agnes Maria och Gerda Naemi, år 1903 (plus/ minus något år),

Emil och Selma Lind.